

Horváth Géza

A zene ünnepén

TARTALOMJEGYZÉK

■ Csanda Gábor: OH	2
■ Horváth Géza: A zene ünnepén	3
■ Klemen Terézia: A nyári hónapok szokásai és hagyományai	4
■ Stirber Lajos: A komáromi Jókai Mór Alapiskolában kíváncsiskodtam	5
■ Fibi Sándor: Akiben ötvöződött a tehetség, az akarat és a kitartás	7
■ Tóth Attila: Számadás iskoláinkról a Zoboralján	9
■ Audi Dávid: A Katedra folyóirat története (10. rész) A nyolcadik korszak 2013. szeptember – 2015. június	12
■ Gyarmathy Éva: A tehetséggondozás rögs útja	13
■ Jefferies Makki Márta: A tehetséges gyerekek helyzeteoktatási rendszerünkben	16
■ L. Ritók Nóra: Tehetséggondozás a tanteremben és a tantestületben	18
■ Molnár Kriszta: A pályaeorientációs munka lehetőségei iskolai kereteken belül. Az osztályfőnök szerepe a diákok pályaválasztásában	19
■ Galambos Barbara: A mesemondás, mesehallgatás alkalmi, körülményei	21
■ Kele Ildikó: Drámapedagógia az óvodában	23
■ Komjáti Ilona: A grafomotorika tökéletesítése az óvodában	25
■ Szanyi Nóra: Olvasóvá nevelés mesékkel, avagy hogyan motiválni a kisiskolásokat az olvasás megszerettetésére (3. rész)	26
■ Máté Anett: A játék jelentősége a mozgástanulás folyamatában	28
■ Csicsay Alajos: Egy soha véget nem érő háború	29
■ Vörös Mónika – Jurik Tünde: A zöldség- és gyümölcsfogyasztás kiértékelése a Dunaszerdahelyi járás iskoláiban	31
■ Sándor Zsuzsanna: A New Opportunities tankönyvcsoport vizsgálata az interkulturális kommunikációs kompetencia fejlesztése szempontjából	32
■ Zolczer Péter: Nyelvtanulási stratégiák (2. rész)	33
■ A legkreatívabb iskolai rendezvény	34
■ Iskolahírek	35
■ Házunk tája	37

Maurice Fleuret zenetudós javasolta 1982-ben, hogy a csillagászati nyár első napját, június 21-ét ünnepeljük zenével. Más szóval: legyen ez a nap a *zene ünnepé*. Ötletét az akkori kulturális miniszter, Jack Lang is támogatta. A kezdeményezés azóta európai, sőt világméretűvé vált. Létrejött a Zene Európai Ünnepének egyesülete, amelynek chartáját 1997-ben 12 európai ország 16 városa írta alá Budapesten. Ezen a napon a városokban a megszokottnál gyakrabban és olykor meghökkenítő helyeken, helyzetekben jelennek meg „közönségközelben” hangszeres zenészek, énekesek, kórusok. Nagyon hasonlóan ahhoz, mint az 1975 óta *Yehudi Menuhin* javaslatára megtartott zene világnapján, október elsején, vagy a magyar dal napján, amelyet *Presser Gábor* hirdetett és szervezett meg először 2008-ban. Biztos vagyok benne, hogy még ez a felsorolás sem teljes, de igyekszem sietve kijelenteni: bármennyi legyen is belőlük, ahogy a jó zenétől, a jó zenei rendezvényektől sem lehet csömörünk. Mi több: szükség van rájuk; kell a magasra tartott, figyelmeztető ujj: „*Ezt hallgassátok! Ilyen zene is létezik, nemcsak az a szemét, amelyet a plázák hangszórói harsognak a vásárlótömegek fülébe.*”

Igen, ki kell mondani, hogy igenis létezik jó és rossz zene. Értékes és értéktelen. És ez nem „zsánerfüggő”. A komolyzenének is megvoltak/megvannak a giccsei, amelyek nem állják ki az idő próbáját, ugyanakkor a könnyűzenének is vannak örök értékű gyöngyszemei. Fölmerülhet a kérdés: mit tehet a pedagógus azért, hogy a felnövekvő nemzedékek értékelni tudják az igényes zenét? Örök kérdése ez a zenepedagógiának. Érdemes-e fölháborodni azon, hogy tanítványaink más zenét kedvelnek, mint mi? Kodály Zoltán akkor határoz-

ta el, hogy zenepedagógiával is foglalkozni, amikor leendő tanítónőket hallott énekelni, és a *Schneider Fáni* kezdetű „sláger” volt repertoárjuk „csúcsműve”. Kodály is érezte: nem a *Schneider Fánit* kell „letiltani”, de adni kell melléje (nem helyette!) valami értéke- sebbet. Hiszen hogy szerethetőné a népdalt vagy a klasszikus zenét az, aki eddig még csak operettet, magyarnótát hallott?! És ezzel nem a magyarnótát vagy az operettet szeretném „leszólani”. Kodály még joggal érezte úgy, hogy ezek a nem magyar gyökerű zsánerak akadályozzák a „tisztá forrás” megismerését. Ma már látnunk kell, hogy a magyarnótát is féltünk kell; eltűnhetnek a cigányzenekarok, és ezzel eltűnhet egy nagyon is Kárpát-medencei zenei stílus és magartás: az a fajta zenekari rögtönzés, amelyre csak az lehet képes, aki ebben nőtt fel.

Nem tudom, van-e még egy olyan európai ország, ahol a zenei nevelés ennyire a perifériára szorult volna, mint nálunk. Pályafutásom elején a karének még választható tantárgyként szerepelt az alapiskolák óratervében. Ma már csak szakköri tevékenység. A gyermekkarok és az ifjúsági kórusok léte ma már nem elvárás. Hogy mégis vannak, az néhány „megszállott” pedagógusnak és iskolavezetésnek köszönhető. (Mert bármilyen buzgó legyen is a kórusvezető, hiábavaló lesz az igyekezete, ha az iskolavezetés nem támogatja egy alkalmas órarenddel, a kórustagok erkölcsi elismerésével.) Tapasztalatból mondhatom: a kórusban, zeneiskolában vagy néptáncsoportokban felnövő gyerekek anélkül, hogy „eldobnák” saját korábbi zenei érdeklődésüket, szinte észrevétlenül ismerkednek meg más zenei értékekkel, és nevelődnek ezáltal is európai műveltségű polgárokká.